

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobkyně: **X. C.**
státní příslušnost Čínská lidová republika
zastoupená Mgr. Ondřejem Novákem, advokátem
sídlem Farní 19, 738 01 Frýdek-Místek

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018 č. j. OAM-98/ZA-ZA11-ZA16-2016, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018 č.j. OAM-98/ZA-ZA11-ZA16-2016 **se zrušuje**
a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žalovaný je **povinen zaplatit** žalobkyni na nákladech řízení částku 6 800 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozhodnutím žalobkyni nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.
2. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení uvedeného rozhodnutí, v němž namítala, že žalovaný porušil ust. § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, porušil rovněž ust. § 2 odst. 4, § 68 odst. 3 a § 50 odst. 3 a 4 správního řádu. Namítala rovněž porušení ust. § 12 písm. a) a písm. b) zákona o azylu, neboť má za to, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu a rovněž namítala porušení § 14a zákona o azylu s odůvodněním, že v případě návratu do Číny jí hrozí nebezpečí vážné újmy. Co se týče skutkového stavu, konstatovala, že nemá zásadní připomínky k vyličení skutkového stavu v napadeném rozhodnutí, byť s interpretací některých skutečností nemůže souhlasit. Žalobkyně současně zrekapitulovala podstatné skutečnosti, které uvedla při pohovorech s pracovníky žalovaného a uvedla, že je křesťankou, hlásí se k církvi Yinxin Cheng Yi. Pokřtěna byla v červenci 2010. Církev se řadí mezi luteránské. Je svobodná, bezdětná. Nemá žádné specifické politické přesvědčení. Právě pro svou náležitost ke křesťanské církvi nebyla přijata na vysokou školu, ač splnila veškeré podmínky. Obrátila se v této věci i na advokáta, ovšem ten jí oznámil, že bránit se je zbytečné a spíše riskantní. Již dříve si ve svém okolí všímala rozsáhlé represe vůči souvěrcům. V rámci pohovoru sdělila, že sama byla nucena před policií se ukrývat poté, co ji zahlédli kázat Evangelium, a to hned několikrát. Byla vyděšena především proto, že znala příběh kazatelky, kterou policie mučila také zapichováním špendlíků pod nehty do nehtových lůžek. Tato kazatelka dříve hrávala na klavír, ale policejní orgány ji ruce zdeformovaly natolik, že již hraní není schopná. Sama cítila pronásledování na vlastní kůži. 20. 12. 2012 musela utíkat před policií v ulicích města, protože měla u sebe zakázané materiály. Při dalším incidentu přijela za ní spolubydlící s tím, že domů se nemohou vracet, protože tam proběhla domovní prohlídka a všechny věci jim vzala policie, která byt i nadále sledovala. Další incident se odehrál na Štědrý den roku 2014. Tehdy byla na setkání věřících u jedné spoluvěřící na venkově a vtrhla tam policie. Jí se podařilo utéct oknem. Sama nemohla od dubna 2015 najít stálou práci kvůli vědomosti okolí o tom, že je věřící. K odjezdu z Číny ji přesvědčil osobní dramatický zážitek z 15. 1. 2016, kdy její církevní shromáždění bylo narušeno policií. Ta zabavila několik věcí, včetně notebooku, kde byly o dané církvi informace. S dalšími byla nucena si klenout, dát ruce za hlavu a čekat, až ostatní zadrží. V zabaveném notebooku byly důkazy o tom, že je věřící. Proto jí bylo jasné, že jakmile prostuduje policie notebook, bude znát její identitu a zatkne ji. Tato událost ji přinutila se přestěhovat. Měla takové obavy ze zadržení, že se skrývala a čekala na odlet do České republiky. Vízum si zajistila osobně, společně se svou církevní sestrou. Pro obavy ze zadržení si jej však osobně nevyzvedla. O pomoc požádala jinou sestru ve víře. V žádosti o vízum byla nucena podávat nepravdivé informace. Po zkušenosti z 15. 1. 2016 se rozhodla, že se nevrátí. Již dříve se bezúspěšně pokoušela získat italské turistické vízum.

Poukázala na to, že v pohovoru dne 20. 12. 2016 vypověděla, že se obává pronásledování ze strany čínské komunistické vlády, jelikož pronásledování křesťanů je v Číně stále horší. Obává se toho, že by byla zatčena a odsouzena, jako spousta dalších spoluvěřících, bojí se i psychického a fyzického týrání. Pokud by se vrátila, byla by zatčena. Policie by chtěla vědět identitu dalších spoluvěřících. Skutečnosti jí prožité a popsané v průběhu správního řízení pak nepochybně spadají pod pojem pronásledování a odůvodněné obavy z pronásledování, jak je definována zákonem a kvalifikační směrnicí. V daných souvislostech žalobkyně odkázala na konkrétní rozsudky Nejvyššího správního soudu, z nichž citovala a jejichž závěry lze vztáhnout na projednávanou věc. Žalobkyně rovněž uvedla, že neměla možnost využít vnitřního přesídlení, resp. takového přesídlení by bylo naprosto neúčelné, neboť z informací dostupných o zemi původu vyplývá, že k pronásledování křesťanů dochází na celém území Číny. Skutečnost, že vnitřní přesídlení v rámci Číny není možné, je známa žalovanému i z úřední činnosti. V rámci řízení vedených žalovaným byl čínským křesťanům ve skutkově i časově obdobných věcech udělen azyl. Tito žadatelé žádali o azyl z totožných důvodů a ve shodném časovém období jako ona sama. Z označených rozhodnutí žalovaného vyplývá, že žalovaný má za prokázané, že vnitřní přesídlení čínských křesťanů v rámci Číny není možné. Její strach z újmy ze strany čínského státu je tedy odůvodněný, a to jak s ohledem na její vlastní zkušenosti z bezprostředního okolí, tak s ohledem na dostupné informace o úrovni dodržování lidských práv a náboženských svobod v Číně. Tato hrozící újma pak dosahuje intenzity pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu. Žalobkyně rovněž zdůraznila, že je splněna podmínka selhání ochrany v zemi původu, což prokazují kromě její výpovědi i mnohé zprávy o stavu dodržování lidských práv a svobod v Číně. Uvedená podmínka je splněna již z toho důvodu, že stát je původcem pronásledování křesťanů na jeho území a o selhání státní ochrany před tímto jednáním tak nemůže být pochyb.

3. Žalobkyně rovněž uvedla, že jsou dány důvody i pro udělení humanitárního azylu. Souhlasí se závěrem žalovaného, že se humanitární azyl využije pouze ve chvíli, kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. Není zřejmé, proč se žalovanému jeví jako humánní vystavit ji důvodnému riziku zatčení, mučení nebo i zmizení, ihned po příletu na území Číny.
4. Žalobkyně dále namítala, že v případě neudělení azylu bylo na místě udělit jí doplňkovou ochranu. Konstatovala, že v daném případě jsou zjevné důvody, že v případě vrácení do Čínské lidové republiky jí tam hrozí nebezpečí vážné újmy, tedy mučení a nelidské či ponižující zacházení či trestání. Je zde také dána hrozba usmrcení, byť zřejmě ne ve formě uložení trestu smrti, nýbrž faktického usmrcení bez předchozího formálního procesu. Takové důvodné obavy jsou namístě. Velké množství relevantních a důvěryhodných zdrojů uvádí, že v Číně po návratu do země žadatelé o mezinárodní ochranu mizí, jsou vězněni, mučeni apod. Poukázala na to, že ve spise je doložena Zpráva Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 17. 6. 2015 č. j. 98863/2015/LPTP, která vychází ze zprávy Velvyslanectví ČR v Pekingu. Tuto zprávu z června 2015 však žalovaný odmítl využít pro její zastaralost, přičemž řízení bylo zahájeno v lednu 2016. Dle jejího názoru zpráva Ministerstva zahraničních věcí ČR je ohledně kritérií doplňkové ochrany poměrně podstatný zdroj informací. Vyslovila názor, že ve světle této zprávy je nutno jí doplňkovou ochranu udělit, obzvlášť když je tato zpráva ve shodě, jak s důkazy provedenými, tak s důkazy (protiprávně) neprovedenými. Poukázala na to, že zatímco žalovaný nepřeložil důkazní materiály jí poskytnuté a využil pouze omezené množství důkazních materiálů,

rozhodně se nevypořádal s otázkou, zda jsou podobné obavy liché. Správní orgán se tak dopustil pochybení, když za stavu absence důkazů vytvořil nesprávný závěr ohledně neodůvodněnosti její žádosti. Žalovaný v rozhodnutí využívá obratu, že v jejím případě není naplněn standard obavy. Žalovaný neprovedl tzv. test reálného rizika a jen se „odkázal“ na jakousi blíže neurčenou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. Takový podklad pro tvoření závěru je nepřijatelný a rozhodnutí tak trpí vadou nepřezkoumatelnosti. Neudělení doplňkové ochrany je rovněž v rozporu s Evropskou úmluvou o ochranně lidských práv a základních svobod. Vzhledem k tomu, že správní orgán sám připouští problematický standard ochrany lidských práv v Číně, domnívá se, že bylo na správním orgánu, aby prokázal, že by její osobě po návratu do Čínské lidové republiky skutečné nebezpečí ze strany čínských orgánů nebezpečí nelidského ponižujícího jednání nehrozilo.

5. Žalobkyně rovněž namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro závažné textové a formulační nedostatky, které vedou k nesrozumitelnosti rozhodnutí žalovaného. Dle jejího názoru jsou skutkové závěry formulovány natolik obecně, že jsou zcela neurčité a nekonkrétní, skutkové a právní závěry si na mnoha místech vzájemně odporují a protirečí. Z napadeného rozhodnutí rovněž nelze rozeznat, které konkrétní důkazy vedly ke kterým konkrétním skutkovým zjištěním a z jakých důvodů. Namítala také, že žalovaný nepochopitelně a neakceptovatelně kopíroval části odůvodnění. Některé pasáže shodného obsahu s případnými drobnými obměnami se vyskytují v různých částech odůvodnění. Žalobkyně současně v žalobě specifikovala konkrétní pasáže. Nepochopitelný a nepřezkoumatelný je závěr žalovaného, že nikdy nebyla vystavena pronásledování a porušení základních lidských práv ze strany čínských orgánů a že neuvedla ani žádné konkrétní a relevantní skutečnosti, které by svědčily o tom, že by se na této situaci v případě návratu do Číny mělo něco změnit. Z obsahu spisu, a to z pohovoru konaného 20. 12. 2016 je naopak zjevné, že tyto skutečnosti jí byly tvrzeny. Absurdní je rovněž závěr žalovaného, že nedělala žádná speciální opatření a že přistoupila maximálně ke změně své adresy. Zdůraznila, že byla dlouhodobě pronásledována, hledána policií, nemohla se účastnit shromáždění své církve, musela opustit rodinu, nemohla si najít stálou práci, musela se skrývat. Nelze se spokojit s tvrzením žalovaného o „maximální změně adresy“ za situace, kdy musela několikrát opustit své bydliště, aniž by si sbalila věci, bez veškerých dokumentů, bez rozloučení, bez zatčených přátel a spolubydlících.
6. Žalobkyně žalovanému rovněž vytkla, že odmítl hodnotit veškeré důkazy, které v průběhu správního řízení žalovanému předložila. Žalovaný tak využil pouze omezené množství materiálu o zemi původu, přičemž ani tyto nevyhodnocují zemi původu jako bezpečnou. Žalobkyně namítala, že navrhla k důkazu jako jeden z relevantních materiálů pro vyhodnocení její žádosti Zprávu Ministerstva zahraničních věcí ze dne 17. 6. 2015 č. j. 98863/2015-LPTP. Tento materiál hovoří o zatýkání i mizení osob navrátilších se po neúspěšné žádosti o mezinárodní ochranu na území Číny. Dle jejího názoru se jedná o naprosto přesvědčivý materiál, který jasně prokazuje oprávněnost jejích obav z návratu do země původu. Žalovaný tento důkaz odmítl pro své rozhodnutí využít, a to se zcela nepřesvědčivým odůvodněním, které u ní vyvolává důvodné pochyby o snaze žalovaného zjistit skutkový stav v souladu se zásadou materiální pravdy. Argumentem, pro který nebyl předmětný důkaz proveden, je jeho údajná neaktuálnost, neboť pochází z června 2015. Sám žalovaný naprosto vyvrací pochybnosti o účelovosti takovéto argumentace, když ve svém rozhodnutí využívá zprávy pro rok 2015, tedy stejně staré nebo i starší informace, než je

uvedená zpráva Ministerstva zahraničních věcí. Sám si pak jakékoli např. aktualizované sdělení Ministerstva zahraničních věcí nevyžádal. Žalovaný vytvořil svůj závěr o absenci nebezpečí v případě jejího návratu do země původu bez jakékoli opory v dokazování, resp. v přímém rozporu s navrženými důkazy. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zcela v rozporu s provedeným dokazováním zopakoval, že její obava z návratu do Čínské lidové republiky je iracionální. Tuto svou obavu zdůvodňovala mimo jiné medializací pobytu čínských křesťanů na území České republiky a rovněž informacemi v čínských médiích. Žalovaný poněkud nepochopitelně uvedl, že v situaci, kdy on sám o zemi původu žadatelky žádné informace nedodal, není třeba se ničeho obávat. Žalovaný bez jakýchkoli důkazů či podkladů konstruuje spekulace, ze kterých má vyplynout, že ona sama medializaci iniciovala, aby pro sebe v řízení dosáhla lepších výsledků. Jedná se o zcela neodůvodněné očeřování její osoby, které nemá podklad v provedených důkazech. Bez jakýchkoli důkazů a v přímém rozporu s provedeným dokazováním obsaženým ve správním spisu je závěr žalovaného o tom, že je údajně ekonomickým migrantem. Toto zjevně nepodložené tvrzení vzbuzuje rovněž závažné pochybnosti o zákonnosti napadeného rozhodnutí.

7. K okolnostem, že jí byl vydán cestovní pas a rovněž se jí podařilo vycestovat z Číny a že uvedla nepravdivé informace pro potřeby udělení turistického víza i nepravdivé důvody pro příjezd do České republiky, žalobkyně uvedla, že sama o nepravdivých skutečnostech žalovaného informovala, když předložila žádost o azyl a vízum. Z těchto dokumentů rozpor vyplývá a správní orgán měl možnost se s tímto rozporem seznámit. Poukázala na to, že vždy při odkrývání nesrovnalostí v dokumentaci spolupracovala se správním orgánem a uvedla pravdivé informace. Zdůraznila, že byla nucena uvést nepravdivé údaje, neboť v opačném případě by jí nebylo umožněno vycestovat z Číny. Neměla jinou možnost, jak chránit svou svobodu, zdraví a možná i život, než uvést nepravdivé údaje, aby mohla uprchnout ze své vlasti. Neobstojí tvrzení žalované, že jí byly vydány cestovní dokumenty bez jakýchkoli problémů. Má naopak za to, že uvedla-li by pravdivé údaje, nejenže by jí nebylo dovoleno vycestovat, ale mohla by být zadržena čínskými orgány.
8. Žalobkyně rovněž namítala nesprávnost závěru žalovaného v té části napadeného rozhodnutí, v níž se věnuje argumentaci jejího zástupce o tom, že nelze využít protokol o seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí pro potřeby konkrétního správního řízení, neboť jí byly v průběhu tohoto úkonu, a to bez opory v právním řádu, kladeny dotazy. Žalobkyně uvedla, že se jedná o zjevné porušení zásady zákonnosti. Ke zjišťování stavu věci má sloužit institut úkonu pohovoru. Ten je upraven v ust. § 23 a násl. zákona o azylu. Z ust. § 36 odst. 3 správního řádu plyne správnímu orgánu pouze a jedině povinnost umožnit účastníkovi před vydáním rozhodnutí vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, což je naopak právem účastníka řízení. Toto ustanovení nezakotvuje žádné právo správního orgánu zjišťovat nové skutečnosti. Je zřejmé, že žalovaný v průběhu seznámení s podklady rozhodnutí jí kladl dotazy toliko s cílem legalizovat svou snahu o nezákonné neprovedení důkazů jí navržených. Tento materiál rovněž využil jako podklad rozhodnutí. I z tohoto důvodu je nutno konstatovat, že napadené rozhodnutí je nezákonné.
9. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na obsah správního spisu a napadené rozhodnutí. Uvedl, že zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobkyně v průběhu správního řízení uvedla, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí. Konstatoval, že žalobkyně v průběhu správního řízení uvedla, že důvodem podání žádosti o azyl je náboženské pronásledování, jiný důvod nemá. Z jejích

dalších sdělení v průběhu správního řízení však byly zjištěny okolnosti nenasvědčující tomu, že by jí hrozilo pronásledování pro její příslušnost a působení v neregistrované církvi na celém území Číny. Žalobkyně uvedla, že během jejího života ve vlasti byla pronásledována policií, před kterou musela v prosinci r. 2012 utíkat, když měla v parku šířit evangelium. Nakonec nebyla policií chycena a zatčena. Na konci roku 2014 musela utíkat před policií, která přišla do bytu, kde se konalo náboženské setkání. Zadržena nebyla. V lednu roku 2016 policie provedla domovní prohlídku v bytě, kde bydlela. Během domovní prohlídky jí zabavila policie notebook, kde byla uložena její letenka z Číny do ČR. Policie zabavila její tzv. domovenku a osobní identifikační průkaz, policie tedy měla informace o její osobě. Žalobkyně se během domovní prohlídky v bytě nenacházela. Vše se dozvěděla od souvěrkyně. Žalobkyně však nikdy nebyla ve vlasti zadržena nebo zatčena policií. Z vlasti vycestovala legálně. Opakované konstatování o nezpochybňování obecně problematické situace křesťanských náboženských menšin a jejich věřících v Číně, zdůrazňující nicméně nezbytnost shledat individuální pronásledování ve smyslu konkrétních ustanovení zákona o azylu, je logickou reakcí správního orgánu v situaci opakovaných četných doložení nejrůznějších materiálů žalobkyní a jejím zástupcem. Žalobkyně při dokládání dokumentů uvedla, že v doložených materiálech není zmiňována a že neobsahují cokoli, co by mělo souvislost přímo s ní. Pokud správní orgán shledal takové materiály jako nadbytečné a z důvodu hospodárnosti a efektivity správního řízení nepřistoupil k jejich překladu, nelze jeho postup označit jako nezákonný, zejména disponoval-li a do spisu zařadil dostatečné množství podkladů pro vydání rozhodnutí, splňujících standard charakteristik u takových informací běžně požadovaný. Informace, ze kterých při vydání rozhodnutí vycházel, naplňují požadavky formulované např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 1 Azs 105/2008. Za liché považuje žalovaný námitky vůči argumentaci týkající se zařazení Zprávy Čína: Křesťané vydané Ministerstvem vnitra Velké Británie v březnu 2016, kterou v napadeném rozhodnutí uvedl. Poukázal na to, že jde o jeden z řady dalších k věci shromážděných podkladů, v jejichž celkovém kontextu byl žalobkyní předestřený azylový příběh posuzován. Ve vztahu k argumentaci domáhající se zohlednění zastaralosti touto zprávou zmiňovaného rozsudku Velké Británie a usilující o zohlednění jiného žalovaný uvedl, že správní rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany není založeno na zmiňovaném precedentu a uvedenou zprávu považuje za jeden z objektivních, odborně ceněných a nezávislých zdrojů pro získání informací o situaci v Číně. Důvodem pro nezařazení zprávy MZV č. j. 98863/2015 ze dne 17. 6. 2015 je dle odůvodnění napadeného rozhodnutí nejen její zastaralost, ale rovněž konstatování, že jde o jediný zdroj ze všech v závěru použitých informací o situaci v Číně, který činí obecné závěry bez dalších konkrétních specifikací, a správní orgán nemůže pouze na něm založit své rozhodnutí. Z okolností odjezdu ze země popsaných samotnou žalobkyní se jeví logickou jeho úvaha, že mohla svou situaci řešit cestou vnitřního přesídlení v rámci historicky, sociálně i jazykově pro ni blízkého prostředí Číny, kde by navíc byla vlastním rodinným příslušníkem nepochybně blíže, než v Evropě. Žalovaný poukázal také na předložení nepravdivých informací zastupitelskému úřadu ČR. Zdůraznil, že žalobkyně ač byla dle jejího vyjádření příslušnicí uvedené církve a svou víru po dobu několika let ve vlasti vyznávala, nikdy nebyla ze strany čínských státních orgánů či bezpečnostních složek zadržena či dokonce opakovaně zadržována či vězněna, ač jí podle ní policisté telefonovali, rovněž nebyla ve své vlasti během života, a není tam ani v současnosti trestně stíhána a nestala se ani terčem jakéhokoli jiného negativního jednání čínských státních orgánů či bezpečnostních složek vůči své osobě, tím méně pak z důvodu

svého náboženského přesvědčení. Žalobkyně sice opakovaně hovořila o tom, že ji hledali, snažili se ji zatknout nebo zadržet, ale přestože kromě maximálně změny adresy bydliště, a to většinou jen v rámci regionu, nedělala vlastně žádná jiná speciální opatření, nikdy za dobu svého pobytu ve vlasti nebyla ze strany policie či jiných složek nalezena či dokonce zadržena. Žalobkyně nebyla ve své zemi pronásledována ve smyslu zákona o azylu a dle žalovaného neuvedla ani žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že se tak stane v případě jejího návratu do vlasti. Problémy, kterým čelila, nedosahovaly intenzity pronásledování a nelze je označit za závažné porušení lidských práv. Žalovaný uvedl, že řádně odůvodnil rozhodnutí i ve vztahu k ust. § 14 zákona o azylu a § 14a zákona o azylu. Irelevantní jsou navrhované důkazy odkazující na jiná řízení a rozhodnutí ve věci žádosti o mezinárodní ochranu podaných jinými osobami, každá žádost o mezinárodní ochranu je správním orgánem vždy posuzována striktně individuálně. S obsahem rozhodnutí byla žalobkyně seznámena v jazyce čínském za přítomnosti tlumočníka a svým podpisem stvrdila, že rozhodnutí porozuměla.

10. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, vycházel přitom z ust. § 65a a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že je nutno rozhodnutí žalovaného zrušit pro vady řízení dle § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc dle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrací věc žalovanému k dalšímu řízení.
11. Krajský soud předně odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 30. 9. 2008 č. j. 5 Azs 66/2008-70. V něm soud konstatoval, že pokud nelze určité tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu doložit, ale ani vyvrátit listinnými důkazy a žadatel splní podmínky uvedené v článku 4. odst. 5 směrnice Rady 2004/83/ES o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany, z níž musí být zákon o azylu vykládán konformně, je správní orgán povinen z takového tvrzení vycházet. Krajský soud zastává názor, že žalobkyně vynaložila veškeré úsilí, aby svou žádost řádně odůvodnila, což plyne ze samotné žádosti o azyl i z následných pohovorů a písemných podání, rovněž předložila všechny náležitosti, které měla k dispozici. Soud shledal prohlášení žalobkyně jakožto žadatelky o azyl souvislým a hodnověrným a rovněž v souladu s dostupnými informacemi o zemi původu. Dle názoru soudu nebylo zjištěno, že by žalobkyně v průběhu správního řízení ve věci mezinárodní ochrany zamlčela jakékoli podstatné informace týkající se její žádosti, její tvrzení nejsou obecná a vágní, její výpovědi včetně písemných podání lze označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu. Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany dne 4. 2. 2016. V žádosti a v rámci následných pohovorů a písemných podání žalobkyně uvedla, že do ČR přicestovala letecky přes Peking dne 1. 2. 2016. Vycestovat z Číny se rozhodla v roce 2016. Dne 13. 1. 2016 požádala o vízum, které si vyzvedla 28. 1. 2016. Důvodem opuštění vlasti byla hrozba zatčení ze strany komunistické strany Číny, protože je křesťankou. Je členkou církve Yinxin Cheng Yi. Křesťané jsou v Číně pronásledováni. Pokřtěna byla v červenci roku 2010. K církvi se obrátila z toho důvodu, že se s vírou setkala už v rodině. Její rodiče a prarodiče jsou věřící. V roce 2009 ukončila střední školu a v té době se také rozhodla nechat pokřtít. Následně se hlásila na vysokou školu, ale nebyla přijata, protože někdo informoval vedení školy o tom, že je členkou hnutí Yinxin Cheng Yi. Od října 2009 chodila na shromáždění církve.

Zároveň se aktivně účastnila života církve, což vyústilo v její křest v roce 2010. Dvakrát týdně se účastnila shromáždění, během kterých se modlili, četli Bibli, zpívali a sdíleli své zkušenosti s vírou, vzájemně se podporovali a pomáhali si. Šíření víry probíhá jen po lidech, kteří by k přijetí víry mohli být otevření. Neodvážují se oslovovat úplně neznámé lidi. Ke své funkci v rámci církve sdělila, že v letech 2010 – 2015 se účastnila setkání, šířila víru a zároveň se snažila podporovat ty, kteří to potřebovali. V pozdějších letech, kdy situace vyžadovala větší opatrnost, se často stávalo, že na setkání nepřišel kazatel, takže si museli sami setkání vést. Na chod církve přispívala finančně. K tvrzení, že křesťané jsou v Číně pronásledováni žalobkyně uvedla, že 20. 12. 2012 se stala incident. Byla s jednou souvěrkyní domluvena, že budou kázat evangelium příbuzné. Měly se sejít v parku. Když tam dorazily, slyšely za sebou zastavit policejní auto. Policista mířil přímo k nim. Souvěrkyně schovala letáček do sešitu a utíkaly pryč. Ona sama utíkala přes ulici na tržiště, protože tam tou dobou bylo hodně lidí, mezi kterými se chtěla schovat. Schovala se v jednom obchodě s oblečením. V roce 2012 se odstěhovala od rodičů a bydlela ve městě J. v bytě souvěrkyně. Tam dorazila 15. 1. 2016 policie. Tou dobou ona sama byla v městě C., kde byla až do 15. 1. 2016. Přijela za ní souvěrkyně, u níž v J. bydlela a řekla jí, ať se do bytu nevrací, protože tam vtrhla policie a udělala domovní prohlídku. V předmětném bytě měla žalobkyně všechny své věci, domovenku, notebook a certifikát o absolvování střední školy, takže policie o ní měla informace a znala její identitu. Důvod domovní prohlídky nezná, ale v té době bylo zatčeno několik členů církve, takže to byl pravděpodobně nějaký zásah a nejspíš je někdo nahlásil. Do bytu se pro věci neodvážila vrátit, protože to bylo nebezpečné. Lidé věděli, že před domem byli zatčeni dva lidé a bylo příliš riskantní se tam pro něco vracet. Je více než pravděpodobné, že policie odnesla její doklady a notebook. Disponuje informacemi, že policie, když provede domovní prohlídku u podobných věřících, zabavuje věci prokazující identitu. Kromě této události a incidentu v parku byla policií téměř zadržena na štědrý den v roce 2014. Měli setkání společenství v bytě souvěrkyně na venkově. Asi ve 21:30 hod. se ozvalo hlasité bouchání na dveře a výzva k jejich otevření. Byla to policie. Jí se podařilo vylézt oknem a utéci. Další čtyři souvěrkyně byly zatčeny. Ona sama se schovala v opuštěném domě, kde zůstala asi do 4 hodin ráno. Poté se vrátila do svého bytu. Později se od jiné souvěrkyně dozvěděla, že ty čtyři souvěrkyně byly zbity a zatčeny. Následně byly odsouzeny k trestům vězení do tří let a pokutě. Osobně nebyla zadržena policií v souvislosti s její vírou, ale byla vystavena neustálému stresu, že se to může stát. Ve vlasti nebyla trestně stíhána a neměla soudní řízení. Nikdy v Číně neměla jiné problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami a nikdy neporušila zákony. Veškeré její problémy plynou z náboženského vyznání. V případě návratu do vlasti se obává, že bude zatčena a odsouzena podobně, jako spousta souvěrců. Obává se psychického i fyzického týrání. Žalobkyně dále uváděla, že situace v Číně se stále zhoršovala. V roce 2015 se dozvěděla, že čím dál více křesťanů opouští Čínu a začala o tom sama uvažovat. Zmínila, že čínská policie již určitě má informace o tom, že opustila Čínu a nevrátila se. Sdělila rovněž, že monitorování obyvatel se zintenzivnilo po 28. 5. 2014, kdy byla vydána opatření, která mají umožnit kontrolu nad životem obyvatel Číny, např. toho, co sledují v televizi, v Číně vyrobené mobilní telefony mohou být odposlouchávány. Je kontrolován čínský internet a člověk se může uvést v nebezpečí, když se pokouší hledat nějaké informace o čínských křesťanech. V podrobnostech soud odkazuje na zjištění z pohovorů s žalobkyní, jak jsou uvedena v napadeném rozhodnutí, neboť ta korespondují s obsahem spisu a jsou správná.

12. Součástí správního spisu jsou pak i žalovaným shromážděné podklady o zemi původu ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Číně, a to zejména se zaměřením na svobodu náboženství. Konkrétně se jedná o Zprávu Ministerstva vnitra Velké Británie, Čína: Křesťané, z března 2016, Zprávu Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie o lidských právech a demokracii za rok 2015, Kapitola IV: Prioritní země – Čína, ze dne 21. 4. 2016, Výroční zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o Svobodě vyznání v Číně za rok 2015 ze dne 10. 8. 2016, Výroční zprávu China Aid Association 2015, Pronásledování křesťanů a církví v Číně čínskou vládou, z března 2016, Výroční zprávu Amnesty International 2015/2016, Čína ze dne 24. 2. 2016, Zprávu Freedom House, Svoboda ve světě 2016 – Čína ze dne 27. 1. 2016 a Výroční zprávu Human Rights Watch 2017, Čína ze dne 12. 1. 2017.
13. Podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
14. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu se původcem pronásledování rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.
15. Zákon o azylu je v otázce pronásledování nutné vykládat konformně s kvalifikační směrnici – Směrnice Rady 2004/83/ES o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka, nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu a o obsahu poskytované ochrany (dále jen kvalifikační směrnice). Článek 9 kvalifikační směrnice obsahuje definici pronásledování. Za pronásledování ve smyslu článku 1 odst. 1 Ženevské úmluvy je považováno jednání, které je a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle článku 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit, nebo b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písm. a). Za pronásledování ve smyslu odst. 1 mohou být mimo jiné považována tato jednání: a) použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí, b) právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační, nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem, c) nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání, d) odepření soudní ochrany, které vede k nepřiměřenému nebo diskriminačnímu trestu, e) trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny

nebo jednání spadající do doložek o vyloučení uvedených v článku 12 odst. 2, f) jednání namířená proti osobám určitého pohlaví nebo proti dětem.

16. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí plyne, že žalobkyně jako jediný důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla obavy z pronásledování a zatčení z důvodu té skutečnosti, že je příslušnicí náboženské menšiny, konkrétně církve Yin Xin Cheng Yi. Žalovaný věrohodnost výpovědi žalobkyně ohledně její příslušnosti k této církvi nezpochybnil, stejně tak ani její tvrzení, která uplatnila o svém azylovém příběhu. Ovšem neúplně, nepřezkoumatelně vyhodnotil individuální situaci žalobkyně a možnost vnitřní ochrany ve smyslu článku 8 kvalifikační směrnice, podle něhož je nezbytné zhodnotit především reálnost (faktickou i právní), přiměřenost, rozumnost a smysluplnost tohoto řešení. Současně je třeba se zabývat její dostupností, celkovými poměry panujícími v zemi původu, osobními poměry žadatele, účinností vnitřní ochrany a postavením žadatele po jeho přesunu z hlediska respektování a zajištění základních lidských práv v místě vnitřní ochrany a je třeba zvážit bezpečnost žadatele, a to jak při přesunu do cílové části země, tak po jeho přesídlení. Krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, že po porovnání informací sdělených žalobkyní a informací o situaci členů náboženských menšin v Číně, se tyto obecně mohou stát terčem negativního jednání ze strany čínských státních orgánů či bezpečnostních složek. Žalovaný vycházel ze zjištění ze Zprávy o lidských právech a demokracii za rok 2015 vydané Ministerstvem zahraničních věcí Velké Británie ze dne 21. 4. 2016, podle níž docházelo v Číně i nadále k omezování aktivit občanské společnosti, omezování bohoslužeb a kulturních projevů menšin. Rovněž vycházel ze zjištění z Výroční zprávy China Aid Association za rok 2015, z března 2016, dle níž všechna vládní ministerstva zesílila v roce 2015 potlačování tzv. „kultů“ a domácích církví, nejostřejší z těchto akcí byly zásahy proti křesťanství v provincii Če-tiang. Domácí církve byly přísně sledovány a donucovány k připojení se k oficiální církvi. Zjištění rovněž učinil ze Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o svobodě vyznání za rok 2015 ze dne 10. 8. 2016, podle níž občané mají svobodu náboženského přesvědčení, ale Ústava činy omezuje ochranu praktikování náboženské víry na „normální náboženské aktivity“ a nedefinuje pojem „normální“. Ve zprávě je rovněž zmíněno, že v průběhu uplynulého roku se nadále objevovaly zprávy, že státní orgány fyzicky týraly, zadržovaly, zatýkaly, mučily, odsuzovaly k trestům odnětí svobody, nebo šikanovaly stoupence zaregistrovaných i nezaregistrovaných náboženských skupin za aktivity související s jejich náboženskou vírou a provozováním jejich náboženských praktik. Žalovaný vycházel i ze zjištění ze Zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie – Čína: Křesťané z března 2016, podle níž se čínské úřady snaží mít pod kontrolou všechny oblasti náboženského života, omezování náboženských svobod a činností je rozsáhlé, existují ovšem také značné rozdíly v přísnosti omezení v jednotlivých regionech, setkání domácích církví jsou rozháněna nebo jejich členové vyháněni z míst, kde se scházejí. Zjištění učinil i ze Zprávy Amnesty International 2015/2016 – Čína ze dne 24. 2. 2016, podle níž svoboda vyznání v Číně je i nadále systematicky potlačována, vláda pokračovala ve své kampani demolice kostelů a strhávání křesťanských křížů v provincii Če-tiang. Zjištění žalovaného mají oporu i v Informaci Human Rights Watch z ledna 2017, podle níž vláda omezuje praktikování náboženství na pět oficiálně uznaných náboženství a pouze v oficiálně uznaných náboženských prostorách, vláda klasifikuje mnoho náboženských skupin, které nejsou pod její kontrolou jako kulty zla. Zjištění žalovaného vycházejí i ze Zprávy Freedom House, Svoboda ve světě 2016 – Čína ze dne 27. 1. 2016, podle níž je svoboda vyznání ze strany formální ateistické

komunistické strany Číny přísně omezována, všechny náboženské skupiny jsou povinny se registrovat u státní správy, která řídí jejich činnost, dohlíží na duchovenstvo a upravuje teologii. Některé skupiny včetně určitých buddhistických a křesťanských sekt jsou zakázány, jejich členové jsou pronásledováni, vězněni a mučeni. Jak výše uvedeno, žalovaný dle názoru soudu neúplně zohlednil konkrétní postavení a osobní situaci žalobkyně. Měl zkoumat, zda vzhledem ke specifickému postavení žalobkyně neexistuje v jejím případě zvýšená pravděpodobnost pronásledování jako příslušnice označené náboženské menšiny, a to za situace, kdy žalobkyně opakovaně v průběhu pohovorů uvedla, že z důvodu náboženského vyznání došlo k zatčení spoluvěřících z bezprostředního okolí žalobkyně, a do bytu, v němž bydlela se spoluvěřící vtrhla v lednu 2016 policie, provedla domovní prohlídku a zabavila její osobní doklady a notebook. Ona sama na štědrý den roku 2014 unikla zadržení v době setkání společenství, a to díky tomu, že se jí podařilo utéct před policií oknem. To vše u žalobkyně a ostatních spoluvěřících vyvolalo psychickou újmu, obavy z pronásledování a zatčení. Za popsání stavu se žalovaný měl dle názoru soudu zaměřit na to, zdali u žalobkyně neexistuje zvýšená pravděpodobnost pronásledování. Zákon o azylu přitom v § 2 odst. 7 stanoví, že za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušování lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna státními orgány, stranami nebo organizacemi ovládajícími stát nebo podstatnou část jeho území ve státě, jehož je cizinec státním občanem. V daných souvislostech soud považuje za ničím nepodložený, nemající žádnou oporu ve správním spisu, závěr žalovaného, že žalobkyně pouze využila znalostí o problematice pronásledování příslušníků některých náboženských menšin v Číně, aby svými tvrzeními následně vygradovala svůj azylový příběh a vytvořila údajné obavy z návratu do vlasti s tím, že ona sama ve skutečnosti ve své vlasti ohrožena nikdy nebyla, s dovětkem, že žalobkyni objektivně nikdo nebránil v její víře, resp. v jejím vyznání a že u ní nedošlo k žádnému ohrožení či porušení svobody jejího vyznání, ale ani k ohrožení jejího zdraví, života, osobní svobody či jiných jejích základních lidských práv.

17. Za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů považuje soud i závěry žalovaného o možnosti vnitřní ochrany, tedy možnost žalobkyně řešit její situaci využitím vnitřního přesídlení v rámci Číny. Institut „možnosti vnitřní ochrany“ má oporu v judikatuře Nejvyššího správního soudu, jedná se zejména o rozsudek č. j. 4 Azs 99/2007-93. V uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval, že vodítko pro postup při hodnocení otázky, zda jsou splněny podmínky vnitřní ochrany či nikoliv, poskytuje článek 8 kvalifikační směrnice. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku dospěl k závěrům, podle nichž při posuzování možnosti vnitřní ochrany je nezbytné zhodnotit především reálnost (faktickou i právní), přiměřenost, rozumnost a smysluplnost tohoto řešení, je třeba se zabývat zejména její dostupností, celkovými poměry panujícími v zemi původu, osobními poměry žadatele, účinností vnitřní ochrany a postavením žadatele po jeho přesunu z hlediska respektování a zajištění základních lidských práv v místě vnitřní ochrany. Rovněž je třeba zvážit bezpečnost žadatele, a to jak při přesunu do cílové části země, tak po jeho přesídlení. Žalovaný ovšem v napadeném rozhodnutí stanovená kritéria vůbec nezohlednil. Uvedený rozsudek NSS stanovil v zásadě čtyři kritéria pro posuzování možnosti vnitřní ochrany: 1) zda je jiná část země pro žadatele dostupná, 2) zda přesun do jiné části země je účinným řešením proti pronásledování či vážné újmě v původní oblasti, 3) zda žadateli nehrozí navrácení do původní oblasti, 4) zda ochrana v jiné části země

splňuje minimální standard ochrany lidských práv. Tyto čtyři podmínky musí být splněny kumulativně a mají rovněž svoji logickou posloupnost, a tudíž musí být aplikovány ve výše uvedeném pořadí. Při posuzování všech čtyř kritérií je navíc nutné brát v potaz celkové poměry panující v zemi původu a osobní poměry žadatele. Žalovaný se těmito kritérii vůbec nezabýval a jeho závěr, že žalobkyně má možnost řešit situaci vnitřním přesídlením v rámci Číny je tak nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Zprávy o zemi původu žalobkyně přitom zmiňují, že k pronásledování z náboženských důvodů dochází na celém území Číny. Touto okolností žalobkyně také žalovanému zdůvodnila, proč nemohla využít vnitřní ochrany.

18. Za nepřezkoumatelné soud považuje rovněž závěry žalovaného, které se vztahují k posouzení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu, a to nejen z důvodu nepřezkoumatelných závěrů, které se vztahují k možnosti vnitřní ochrany, jak výše uvedeno, ale také z důvodu neúplného individuálního vyhodnocení celého azylového příběhu žalobkyně, kdy jak výše uvedeno, žalobkyně zmínila okolnosti, pro které se měl žalovaný zabývat tím, zda v případě žalobkyně neexistuje zvýšená pravděpodobnost pronásledování, jak výše rozvedeno. K posouzení otázky bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o azyl do Čínské lidové republiky si pak žalovaný neopatřil žádné relevantní informace, čímž se rovněž dopustil vady řízení, spočívající v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů.
19. Krajský soud na základě výše uvedeného pro vady řízení dle § 78 odst. 1 s.ř.s. rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu dle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrací k dalšímu řízení.
20. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobkyni na nákladech řízení částku 6 800 Kč, přičemž se jedná o náklady za její právní zastoupení advokátem, který ji zastupoval v první fázi řízení na základě plné moci. Náklady sestávají z odměny za dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepsí žaloby) po 3 100 Kč a dvou režijních paušálů po 300 Kč dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 30. 5. 2019

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně